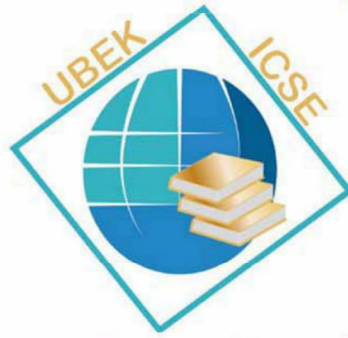

**UBEK
ICSE**

**II. International
Congress on Science and Education**

▼ Proceedings ▲

**28-30 September 2018
Sandıklı, Afyonkarahisar,
Turkey**

Eğitim Yöneticilerinin Hayat Boyu Öğrenme Süreçleri Bağlamında Bilgi ve İletişim Teknolojilerinden Yararlanma Durumlarının İncelenmesi

Ramazan YILMAZ

Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bartın/Türkiye, ramazanyilmaz067@gmail.com

Fatma Gizem KARAOĞLAN YILMAZ

Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bartın/Türkiye, gkaraoglanyilmaz@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın amacı eğitim yöneticilerinin hayat boyu öğrenme amaçlı bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma durumlarını incelemektir. Eğitim yöneticilerinin hayat boyu öğrenme bağlamında bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma durumlarını belirlemek için tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları Bartın ilinde görev yapmakta olan ve araştırmaya katılımda gönüllü olan eğitim yöneticileridir. Bu bağlamda araştırma; 155 eğitim yöneticisinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmanın verileri; kişisel bilgiler formu kullanılarak elde edilmiştir. Araştırmacılar tarafından geliştirilen bu form kapsamında eğitim yöneticilerine; cinsiyet, yaş, yöneticilik deneyimi, bilgisayar ve internete sahip olma ve kullanma durumları gibi kişisel bilgilerle ilgili sorular sorulmuştur. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerden frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma uygulanmıştır. Araştırma sonucunda eğitim yöneticilerinin öğretmenlik deneyimi, eğitim yöneticiliği deneyimi, evde internet bağlantısına sahip olma durumları, mobil internet bağlantısına sahip olma durumları, bilgisayar ve internet kullanma bilgi ve becerileri, hayat boyu öğrenme amaçlı internette yararlanma durumlarıyla ilgili istatistiksel bilgilere yer verilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda eğitime teknoloji entegrasyonu bağlamında eğitim yöneticilerinin mevcut durumları göz önünde bulundurularak neler yapılabileceği üzerinde durularak çeşitli önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: eğitim yöneticileri, hayat boyu öğrenme, bilgi ve iletişim teknolojileri, kendi kendine öğrenme

Abstract

The purpose of this study is to examine the educational administrators' utilization of information and communication technologies for lifelong learning. A survey model was used to determine the extent to which educational managers benefit from information and communication technologies in the context of lifelong learning. Participants of the study are those who are working in the Bartın province and volunteer to participate in the research. In this context, 155 education administrators. The data of this study; personal information form. Within this form developed by the researchers, questions about personal information such as gender, age, managerial experience, possession and use of computers and internets were asked. In the analysis of the data, frequency, percentage, mean and standard deviation were applied from descriptive statistics. As a result of the research, statistics managers about teaching experience, experience of educational administration, possession of internet connection at home, possession of mobile internet connection, knowledge and skills of using computer and internet, utilization of internet for lifelong learning are included. In the context of the integration of education technology in the direction of the findings obtained from the research, various suggestions are given, focusing on what can be done by the education administrators considering the current situation.

Keywords: education managers, lifelong learning, information and communication technologies, self-directed learning

Giriş

Günümüz toplumunda ve eğitim sisteminde bilgi ve iletişim teknolojileri kullanma becerileri hayat boyu öğrenme için temel gereklilik durumuna gelmiştir. Yetişkin öğrenenler, öğrenme ihtiyaçlarına göre değişen öğrenme görevlerini seçme fırsatı verildiğinde, öğrenmeyi daha ilgili ve kişisel bulmaktadır. Bu nedenle, yetişkin öğrenenlerin öğrenme sorumluluklarını deneyimlemelerine izin vermek, kendilerine yönelik öğrenme becerilerini edinmelerine ve bağımsız öğrenenler olarak hayat boyu öğrenmeye hazırlanmalarına yardımcı olabilecektir. Yetişkin öğrenenlerin, kendi ihtiyaçlarını ve ilgilerini karşılamak için, öğrenme deneyimlerini kontrol etme ve bireyselleştirme konusunda güçlü bir istekleri vardır (Armstrong, 2010; Collins, 2006). Günümüzde internet ortam ve teknolojileri, yetişkinlere yönelik bireyselleştirilmiş öğrenme ortamları oluşturma

ve kullanma konusunda pek çok fırsat sunmaktadır. Bu nedenle hayat boyu öğrenme etkinliklerinin yürütülmesinde internet kullanımı oldukça önemli bir yere sahiptir.

Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında günümüz okullarında birçok yenilik ve değişim başlatılmış durumdadır. Bu yeniliklerden bazıları da yetişkin öğrenenler olarak eğitim yöneticileri ile ilgilidir. FATİH Projesi ile birlikte eğitim yöneticileri okullarda uygulanacak olan yenilik ve değişimlerle ilgili hizmetiçi eğitimleri, internet temelli öğrenme ortamları üzerinden almaktadır. Yapılan araştırmalar çevrimiçi olarak yürütülen hizmetiçi eğitim etkinliklerinin doğru bağlam ve koşullarda yürütülmesi durumunda en az yüz yüze yapılan hizmetiçi eğitim etkinlikleri kadar etkili olabildiğini göstermektedir (Sezer, Karaoğlan Yılmaz, & Yılmaz, 2017). Bu noktada önemli olan çevrimiçi olarak gerçekleştirilecek hizmetiçi eğitim etkinliklerinin bağlama uygun öğretim tasarım süreçlerine uygun olarak tasarlanmalarıdır (Sezer, Karaoğlan Yılmaz, & Yılmaz, 2013). Ayrıca önemli olan bir diğer nokta ise söz konusu bu eğitimlere katılacak eğitim yöneticilerinin bilgi ve iletişim teknolojileri kullanma bilgi ve becerilerine sahip olmasıyla ilgilidir. Her ne kadar çevrimiçi eğitim etkinlikleri iyi yapılandırılmış olsa da eğer bu eğitime katılacak katılımcılar söz konusu teknolojileri kullanma konusunda yetkinliğe sahip değilse, eğitim programının amaçlara tam olarak ulaşmasını beklemek güç olacaktır. Bu sebeplerle eğitim yöneticilerinin hayat boyu öğrenme etkinliklerini sürdürme bağlamında bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma durumlarını belirlemek önemlidir. Bu çalışmanın amacı eğitim yöneticilerinin hayat boyu öğrenme amaçlı bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma durumlarını incelemektir. Bu amaçla aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır.

- 1) Eğitim yöneticilerinin öğretmenlik deneyimine sahip olma durumları nedir?
- 2) Eğitim yöneticilerinin yöneticilik deneyimine sahip olma durumları nedir?
- 3) Eğitim yöneticilerinin evlerinde internet bağlantısına sahip olma durumları nedir?
- 4) Eğitim yöneticilerinin mobil internet bağlantısına sahip olma durumları nedir?
- 5) Eğitim yöneticilerinin bilgisayar ve internet kullanma bilgi ve becerileri ne düzeydedir?
- 6) Eğitim yöneticilerinin hayat boyu öğrenme amaçlı internetten yararlanma durumları nedir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli ve Katılımcıları

Bu çalışmada eğitim yöneticilerinin hayat boyu öğrenme bağlamında bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma durumlarını belirlemek için tarama modeli kullanılmıştır. Bu model, bir durum ya da olayı mevcut şekliyle tanımlamayı esas almaktadır. Mevcut durum ya da olay, mevcut koşullar altında olduğu şekliyle ortaya konulur (Karasar, 2003). Araştırmanın katılımcıları Bartın ilinde görev yapmakta olan ve araştırmaya katılımda gönüllü olan eğitim yöneticileridir. Bu bağlamda araştırma; il milli eğitim müdür, müdür yardımcısı, şube müdürleri, okul müdürü, okul müdür yardımcısı kadrolarında bulunan 155 eğitim yöneticisinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların 26'sı kadın ve 129'u ise erkektir.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmanın verileri; kişisel bilgiler formu kullanılarak elde edilmiştir. Araştırmacılar tarafından geliştirilen bu form kapsamında eğitim yöneticilerine; cinsiyet, yaş, yöneticilik deneyimi, bilgisayar ve internete sahip olma ve kullanma durumları gibi kişisel bilgilerle ilgili sorular sorulmuştur.

Veri Toplama Süreci ve Verilerin Çözümlemesi

Araştırma sürecinin başında Bartın ilinde il milli eğitim müdür, müdür yardımcısı, şube müdürleri, okul müdürü, okul müdür yardımcısı kadrolarında görev yapan eğitim yöneticilerinin sayıları İl Milli Eğitim müdürlüğünden istenmiştir. Ardından katılımcılara uygulanmak üzere araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgiler formu optik form ortamına aktarılarak, araştırmada kullanılan optik formlar hazırlanmıştır. Söz konusu optik formlar araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyen eğitim yöneticilerine uygulanmıştır. Analiz aşamasında betimsel istatistiklerden frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma uygulanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde araştırma bulguları ve bu bulgularla ilgili değerlendirmelere yer verilmiştir.

Eğitim Yöneticilerinin Öğretmenlik Deneyimleri

Araştırmanın birinci alt problemi doğrultusunda eğitim yöneticilerinin yıl olarak öğretmenlik deneyimi sürecine sahip olma durumları sorulmuştur. Bu sorudan alınan cevaplar Şekil 1'de gösterilmektedir.

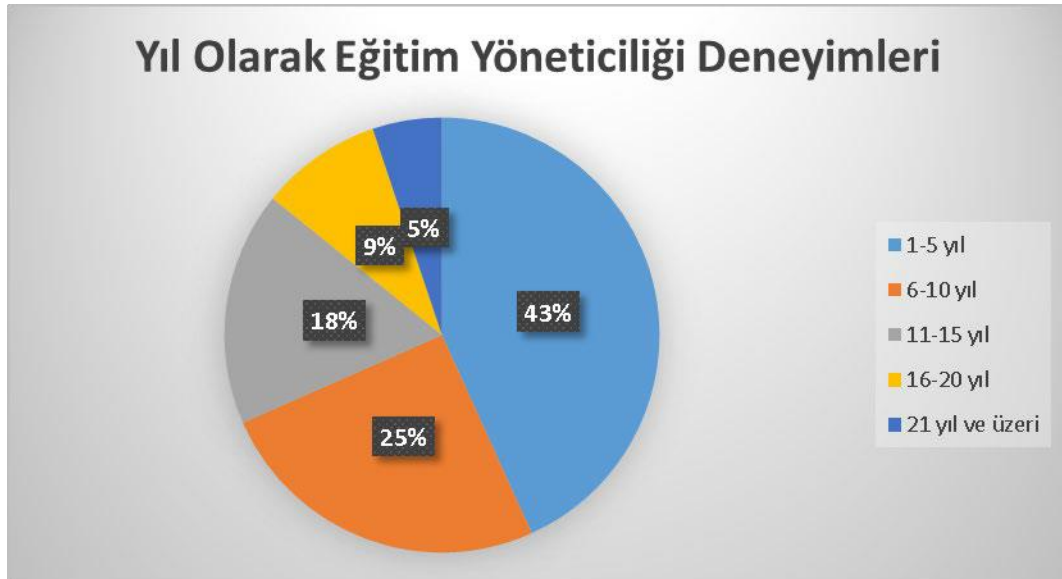

Şekil 1. Yıl Olarak Öğretmenlik Deneyimine Sahip Olma Durumları

Şekil 1'deki bulgular incelendiğinde eğitim yöneticilerinin %32'si (f=50) 16-20 yıl arası öğretmenlik deneyimine sahip olduğunu belirtirken, %28'i (f=44) 21 yıl ve üzeri öğretmenlik deneyimine sahip olduğunu, %23'ü (f=35) 11-15 yıl arası öğretmenlik deneyimine sahip olduğunu belirtmektedir. 1-5 yıl arası öğretmenlik deneyimine sahip olduğunu belirten eğitim yöneticilerinin oranı ise %3'tür (f=4). Bu bulgulara göre eğitim yöneticisi olarak görevlendirilenlerin belirli bir öğretmenlik tecrübesinin olduğu görülmektedir.

Eğitim Yöneticilerinin Yöneticilik Deneyimleri

Araştırmanın ikinci alt problemi doğrultusunda eğitim yöneticilerinin yıl olarak eğitim yöneticiliği deneyimi sürecine sahip olma durumları sorulmuştur. Bu sorudan alınan cevaplar Şekil 2'de gösterilmektedir.

Şekil 2. Yıl Olarak Eğitim Yöneticiliği Deneyimine Sahip Olma Durumları

Şekil 2'deki bulgular incelendiğinde eğitim yöneticilerinin %43'ü (f=67) 1-5 yıl arası eğitim yöneticiliği deneyimine sahip olduğunu belirtirken, %25'i (f=39) 6-10 yıl arası eğitim yöneticiliği deneyimine sahip olduğunu belirtmektedir. Bu bulgulara göre eğitim yöneticisi olarak görevlendirilenlerin yöneticilik tecrübesinin ise henüz yeni olduğunu söyleyebilmek mümkündür.

Evlerinde İnternet Bağlantısına Sahip Olma Durumları

Araştırmanın üçüncü alt problemi doğrultusunda eğitim yöneticilerinin evlerinde internet bağlantısına sahip olup olmadıkları sorulmuştur. Bu sorudan alınan cevaplar Şekil 3'de gösterilmektedir.

Şekil 3. Evde İnternet Bağlantısına Sahip Olma Durumu

Şekil 3'deki bulgular incelendiğinde eğitim yöneticilerinin %92'si (f=142) evlerinde internet bağlantısına sahip olduklarını belirtirken, %8'i (f=13) ise sahip olmadığını belirtmektedir. Bu bulgulara göre genel olarak eğitim yöneticileri hayat boyu öğrenme deneyimlerini evlerinde internet üzerinden sürdürme imkanlarına sahip oldukları söylenebilir.

Mobil İnternet Bağlantısına Sahip Olma Durumları

Araştırmanın dördüncü alt problemi doğrultusunda eğitim yöneticilerinin mobil internet bağlantısına (sürekli olarak) sahip olup olmadıkları sorulmuştur. Bu sorudan alınan cevaplar Şekil 4'de gösterilmektedir.

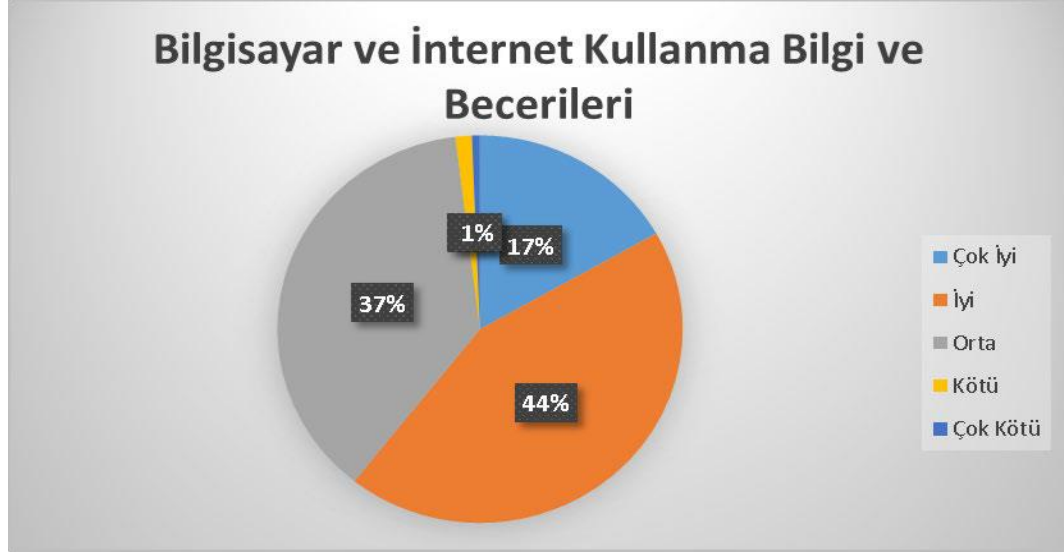
Şekil 4. Mobil İnternet Bağlantısına Sahip Olma Durumu

Şekil 4'deki bulgular incelendiğinde eğitim yöneticilerinin %85'i (f=132) mobil internet bağlantısına sahip olduklarını belirtirken, %15'i (f=23) ise sahip olmadığını belirtmektedir. Bu bulgulara göre genel olarak eğitim yöneticileri hayat boyu öğrenme deneyimlerini mobil internet bağlantısını kullanarak her zaman ve her yerde sürdürme imkânlarına sahip oldukları söylenebilir. Ancak bu oranın evde internet bağlantısına sahip olma durumuna göre ise daha düşük olduğu dikkati çekmektedir.

Eğitim Yöneticilerinin Bilgisayar ve İnternet Kullanma Bilgi ve Becerileri

Araştırmanın beşinci alt problemi doğrultusunda eğitim yöneticilerinin bilgisayar ve internet kullanma bilgi ve becerileri sorulmuştur. Bu sorudan alınan cevaplar Şekil 5'te gösterilmektedir.

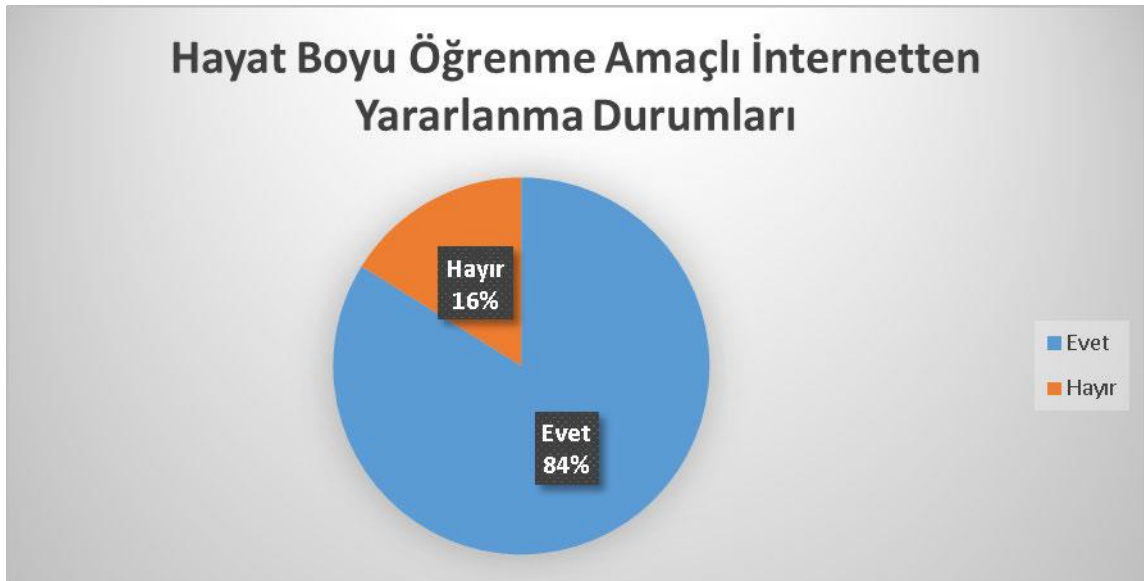
Şekil 5. Bilgisayar ve İnternet Kullanma Bilgi ve Becerileri

Şekil 5'teki bulgular incelendiğinde eğitim yöneticilerinin %44'ü (f=68) bilgisayar ve internet kullanma bilgi ve becerilerini iyi olarak belirtirken, %37'si (f=58) bilgisayar ve internet kullanma bilgi ve becerilerini orta olarak belirtmektedir.

Hayat Boyu Öğrenme Amaçlı İnternette Yararlanma Durumları

Araştırmanın altıncı alt problemi doğrultusunda eğitim yöneticilerinin hayat boyu öğrenme amaçlı internette yararlanma durumları sorulmuştur. Bu sorudan alınan cevaplar Şekil 6'da gösterilmektedir.

Şekil 6. Hayat Boyu Öğrenme Amaçlı İnternette Yararlanma Durumları

Şekil 6'daki bulgular incelendiğinde eğitim yöneticilerinin %84'ü (f=130) hayat boyu öğrenme amaçlı internette yararlandıklarını belirtirken, %16'sı (f=25) ise bu amaçla internette yararlanmadıklarını belirtmektedir. Bu bulgulara göre genel olarak eğitim yöneticilerinin hayat boyu öğrenmelerini gerçekleştirmek amacıyla internet ortamından yararlandıklarını söyleyebilmek mümkündür.

Sonuç ve Öneriler

Eğitim yöneticilerinin hayat boyu öğrenme bağlamında bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma durumlarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bu araştırma Bartın ilinde görev yapan 155 eğitim yöneticisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar ve bunlara ilişkin öneriler sırasıyla sunulmaktadır.

Araştırmaya katılan eğitim yöneticilerinin büyük çoğunluğunun en az 10 yıllık öğretmenlik deneyimine sahip olduğu görülmektedir. Söz konusu bu katılımcıların yöneticilik deneyimleri incelendiğinde ise çoğunluğunun 1-5 yıl arası yöneticilik deneyimine sahip olduğu görülmektedir. Eğitim yöneticilerinin büyük çoğunluğunun evlerinde ve mobil cihazlarında sürekli internet erişimine sahip oldukları görülmektedir. Benzer şekilde eğitim yöneticileri hayat boyu öğrenme faaliyetlerine katılmak, hayat boyu öğrenmelerini sürdürmek amacıyla internette yararlandıklarını belirtmektedirler. Eğitim yöneticilerine bilgisayar ve internet kullanma bilgi ve becerileri sorulduğunda ise, çoğunluğunun orta-iyi düzeyde bilgisayar ve internet kullanma bilgi ve beceriye sahip olduklarını belirtmektedir. Bu bulgular eğitim yöneticilerinin internet ortamında hayat boyu öğrenme faaliyetlerini sürdürebilecek olanaklara, bilgi ve beceriye sahip olduğunu göstermektedir. Günümüzde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında web tabanlı hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin yürütüldüğü göz önünde bulundurulduğunda, eğitim yöneticilerinin bu faaliyetlerden etkin yararlanabilme potansiyeline sahip oldukları düşünülmektedir. Bu bulguları destekler nitelikte Kabataş ve Karaoğlan Yılmaz (2018) yaptıkları çalışmada, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmeye yönelik tutumlarının eğitim teknolojileri standartlarına yönelik öz-yeterliklerinin orta düzeyde ve pozitif yönlü ilişkisinin olduğunu belirlemiştir. Ayrıca, Yılmaz ve Yılmaz (2018) sağlık profesyonellerinin e-öğrenmeye yönelik hazırbulunuşluğunu inceledikleri çalışmalarında öğrenim düzeyinin anlamlı bir şekilde farklılık gösterdiğini ve bunun lisansüstü eğitim görenlerin lehine olduğu belirlenmiştir. Buradan yola çıkarak eğitim yöneticilerinin de lisansüstü eğitime yönlendirilmesi hayat boyu öğrenme bağlamında önem taşımaktadır.

Kaynakça

- Armstrong, K. J. (2010). Self-directed learning in athletic training education. *Athletic Therapy Today*, 75(1), 19-22.
- Collins, A. (2006). How society can foster self-directed learning. *Human Development*, 49(4), 225-228.
- Kabataş, S., & Karaoğlan Yılmaz, F. G. (2018). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme tutumlarının eğitim teknolojileri standartlarına yönelik öz-yeterlikleri açısından değerlendirilmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 588-608.
- Karasar, N., (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Sezer, B., Karaoğlan Yılmaz, F. G., & Yılmaz, R. (2013). Integrating technology into classroom: the learner-centered instructional design. *International Journal on New Trends in Education and Their Implications*, 4(4), 134-144.
- Sezer, B., Karaoğlan Yılmaz, F. G., & Yılmaz, R. (2017). Comparison of online and traditional face-to-face in-service training practices: an experimental study. *Cukurova University Faculty of Education Journal*, 46(1), 264-288.
- Yılmaz, R., & Yılmaz, Ş. (2018). Sağlık profesyonellerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşluk durumlarının incelenmesi [Öz]. 7th Cyprus International Conference on Educational Research (CYICER-2018) konferansında sunulan bildiri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti.